

FR. ROJEC:

Tončkove sanje in Miklavžev večer.

Mladinska dvodejanjka za manjše odre.

Osebe: Sv. Miklavž. Angel. Prvi, drugi parkelj. Tonček, siromašen vaški deček. Njegova stara mati. Peter, njegov oče. Gospa. Malka, njena hčerka. Sluga Hruška. Pavle.

Drugo dejanje.

Oprema odra kakor v I. dejanju.

(Dalje.)

Babica

(se ji prikloni.)

O, prosim, prosim, kar vstopite
in s hčerko tu se odpočite!
Izmučeni se meni zdite ...

Tonček

(prinese medtem dvakrat po dva stola iz čumnate in jih postavi okrog mize.)

Gospa

(z ročno usnjato torbico v roki, vstopi z Malko in sede z njo na bližnja stola.)

Imela sanje sem strašné,
ki so me dvignile z zemljé
ter meni dušo in srce
pretresle s tako grozno silo,
da do posvetnega blaga
veselje mi je vse minilo,
in sklep sem naredila ta,
da za naprej bom vse življenje
sirotam lajšala trpljenje!

Babica

(pokaže na Tončka.)

Poglejte, milostna gospa,
ta deček tudi se s sveta
povzdignil v sanjah gor je v raj,
a prišel je vesel nazaj!

Gospa

(pogleda Tončka, se strese groze, si pokrije obraz z rokami in zaihti.)

Vse vem! Pred Bogom skup sva stala,
ne bom pa pripovedovala,
kaj se zgodilo je potem...

(Sputi roke v naročje.)

Naj za pokoro zdaj pričnem
pri njem krivico popravljati
in s tem svoj sklep izvrševati!

Babica.

Ta deček preubog je res
in vreden sreče iz nebes!

Gospa.

Le potolažena bodita;
še več dobita, kot želita!

(Zunaj nekdo nerodno zaropota na vrata spodaj pri pragu.)

Tonček.

Gospa, za vrati je nekdo
in buta vanje kar z nogó!

Gospa.

To najbrž je nerodni sluga.

(*Malki.*)

Odpri, da noter se priguga!

Malka

(stopi k vratom in jih odpre na stežaj.)

Sluga

(v modri obleki in z ravno tako visoko čepico na glavi in z vojaško kolajno na prsih. Obleka je obrobljena z rumenimi trakovi. Stoji na pragu in drži pred seboj z obema rokama veliko papirnato škatlo.)

To škatlo so gospod mi dali
in z njo za vami me poslali.
Ne vidim vanjo, vendar vem,
da v njej reči so za otroke,
a tega praviti ne smem...
Izročam zdaj jo v vaše roke!

Gospa

(mu pokaže klop pri peči.)
Kar tja na klop pri peči z njo,
potem pa z urno mi nogó
po drugo skoči še blago!

Sluga

(se nerodno guglje proti peči in vrže škatlo na klop, govoreč:)

To lahko bom na klop zagnal,
težkó pa skakati bom znal,
ker davno že jaz siromak
pozabil na poskok sem vsak!

(Obrne se in dirja s poskakujočimi koraki ven.)

Malka

(zapre vrata za njim in stopi k mizi.)

Gospa

(vstane in si slači rokavice.)

Sedaj bo dosti dela,
ki sem si ga želela:
oblekco novo in lepó
za Tončka bom izbrala,
ostale pa drugje nato
ubožčkom bom razdala!

Malka.

Mar naj ti kaj pomagam, mama?
Preveč zaposlena boš sama!

Gospa.

Ustrežeš mi, če ta darila
iz škatle bi na klop zložila,
in jako bila bi vesela,
če zanaprej bi tudi ti
vsa dobra opravljala dela,
ki jih pred tvojimi očmi
vršila bom v korist ljudi,
v ubožstvu porojenih,
z nadlogo obteženih!

Malka

(gre medtem k škatli, jo odpre in zлага oblekce iz nje na klop.)
Hodila bom povsod s, teboj,
in zadovoljna boš z menoj!

(Dalje.)